

Nagyvárad Estilap

A szerkesztésért felelős:
MARTON MANÓ, főszerkesztő

Kiadóhivatal: Hegedűs Hírlapiroda
Szerkesztőség: Károly herceg (Szilágyi Dezső)-utca 6.

Mi készül a politikában?

Ma reggelig nem erősítették meg a kormány körében jelzett szenzációs változások hírére, de nem is cáfolták meg. Ilyenformán a legnagyobb óvatossággal és teljes fenntartással kell fogadnunk mindazt, ami egészen váratlanul a politika szélsőséges horizontján kirobbant. Mert nem kevesebbről van szó, mint az egész kormány radikális átszervezéséről és a román nemzeti párt hatalomban való részesítéséről, amely a belpolitika egyik legrégibb, legkomplikáltabb problémáját oldaná meg.

Kétségtelen, hogy bizonyos előjelek erre az átalakulásra vonatkozólag már régen mutatkoznak. Emlékezzünk vissza, közvetlenül a választások után és a parlament megalakulása idején már híre ment annak, hogy a félbeszakadt tárgyalásokat az őszi ülésszak megnyitása előtt újból megkezdte Bratianu miniszterelnök, a „második kormánypart” szerepére predestinált nemzeti párttal. Az időpont egyezik. Közvetlen küszöbön áll a parlament megnyitása. De még így is teljes óvatossággal kell fogadnunk a híreket. Különösen azokat, amelyek Titulescu lemondására vonatkoznak. A külügyminiszteri tárca ugyanis majdnem teljesen immunis volt mindig a politikai pártok befolyásától, tavasszal a kormány hivatalosan állapította meg, hogy külpolitikai kérdésekben az összes román pártok teljesen egységesek és azonos elvek alapján állnak. A külügyminiszter ezt a hivatalos politikát képviseli és így megérthető, hogy Titulescu, aki eredetileg nem is exponált liberális párti politikus volt, a legfontosabb miniszteri tárcát nyerhette el azon a különös nyár-éjszakán, amikor Barbu-Stirbey herceg otthagya a hatalmat és elutazott a bretagnei tengerpartra. Egészen csodálatos, hogy Titulescu éppen ezekben az időkben adja át a helyét más politikusoknak. Hiba volna, ha bármilyen kombinációkat fűznénk ehhez a hírhez, amely még nincs is megerősítve és amely valódisága esetén igen

nagy jelentőségű politikai eseményné válhatna.

Mi itt messziről nem látunk tisztán, nem ismerjük azokat a titkos rugókat, amelyek a politikai fordulatokat előidézik és nem vagyunk tisztában azokkal a szükségszerűségekkel, amelyek az ilyen nagy horderejű vállalkozásokat indokolják. Egyelőre tehát várunk kell. Amnyi bizonyos, hogy ok nélkül ilyen szenzációk nem látnak napvilágot. — Bizonyos, hogy Bukarestben készül valami, letagadhatatlan, hogy a politika megint

formni, mozogni és működni kezd. Nagy lendülettel ébred föl nyári álmából a politikai élet és az államférfiak megint tömegesen tödülnek Bukarest felé, ahol izgatottan várják a döntést. Egyelőre csak ez a tény. Kombináció az, hogy Vaida-Voevod Sándor átveszi a külügyminiszteri tárcát, nincs megerősítve az a hír sem, hogy Vintila Bratianu hadügyminiszter lesz. De semmi sincs kizárva. A helyzet ebben a pillanatban olyan, hogy minden elhihető, nem azért, mert lehetetlen, hanem éppen azért, mert nagyon is valószínű.

Briand és Stresemann szívélyes bucsuja

A két államférfiu kielégítően megállapodott egymással

— Az Estilap eredeti távirata —

Párisból jelentik: A *Matin* értesülése szerint Briand és Stresemann tegnap husz percig tanácskoztak és

kielégítő megállapodásra jutottak Hindenburg tannenbergi beszédének következményeire vonatkozólag.

Tárgyaltak még az orosz-angol diplomáciai viszony megszakításának esetleges következményeiről. Stresemann kijelentette, hogy

ő nem hiva a szakítás politikájának.

A jóvátétel és a háborús felelősség

Londonból jelentik:

Az angol sajtó erőiesen igyekszik elsimítani a háborús felelősség kérdésének megvitatásával újból felszínre került hullámokat. Az angolok nem osztják a francia sajtó véleményét, mely szerint a háborús kérdések feszegetése összefügg a németek részéről a jóvátételi fizetésekkel.

A *Daily Telegraph* erőiesen cáfolja ezt a feltevést és hangsúlyozza, hogy Németország a Dawes-féle egyezményt, mint teljesen különálló megállapodást írta alá. A későbbi jegyzékváltásnál pedig hangoztatta Németország, hogy

a jóvátétel nem hozható össz-

Hir szerint Briandnak az az álláspontja, hogy

Franciaországnak nem áll szándékában ez idő szerint az angol példát követni.

A *Matin* megjegyzi, hogy

a két államférfiu a bucsuzásnál rendkívül szívélyesen szorított kezét egymással,

miután Stresemann közölte Brianddal, hogy francia nyelvi tudása már annyira kielégítő, hogy a legközelebbi ülésszakon már franciául fog felszólalni.

szeffüggésbe a háborús felelősséggel.

Hasonlóképen írnak a többi angol lapok is, kiemelve, hogy a versaillesi szerződésnek a háborús bünyösségre vonatkozó szakasza, — ugyanúgy, mint bármely más szakasz, módosítható vagy törölhető, ha majd eljön az ideje. Franciaország most erőiesen küzd minden ilyen kísérlet ellen és valószínű, hogy a németek nem gondolnak másra, csak arra, hogy hangoztassák, hogy

Németország nem az a bűnös, aki bocsáratért könyörög, hanem nagyhatalom, amely azt kívánja, hogy vessenek véget egy igazságtalan megbélygzésnek.

Egymillió angolfontos kölcsön a magyar megyéknek

— Budapesti tudósítónk távirata —

A magyar pénzügyi kormány tárgyalásai a Rotschild-coporítal befejezést nyertek. A Rotschild-csoport egymillió fontos kölcsönt nyújt a magyar vármegyéknek. A kölcsönt azonnal folyósítják és már október első felében szétosztják.

Zichy gróf kalocsai érsek — Magyarország hercegprímása

— Budapesti tudósítónk távirata —

A Magyarság értesülése szerint a pápa Zichy Gyula gróf kalocsai érseket nevezi ki magyar hercegprímásá. A kinevezéssel kapcsolatos megbeszélés végett Kl-bérbérg és a pápai nuncius Budapestre kérték az érseket, aki tegnap meg is érkezett a magyar fővárosba.

Befejeződött az országos mérnök-kongresszus

— Saját tudósítónktól —

A VII-ik országos mérnök-kongresszus ma tartotta záróülését, amelyen az eddig hozott határozatokat és azok indokolását olvasták föl.

Az ülés Davidescu elnök záróbeszédével ért véget.

A kongresszuson résztvevő delegátusok holnap reggel fél 8-kor utaznak el Nagyváradról. Első állomásuk Szatmár lesz, ahonnan Nagyványa festői környékére rándulnak ki két napra.

FIGYELEM!

Holnap délelőtt 10 órától kezdve

JELENTKEZZEK

A 7 SORSOLÁSI PÉLDÁNNYAL

a Nagyvárad Estilap kiadóhivatalában (Hegedűs hírlapiroda), a sorsjegyekért.

Holnap csütörtökön, holnapután pénteken és azután szombaton osztjuk ki a sorsjegyeket.

Huzás hétfőn, október 3-án.

A Katholikus Nővédő pályaudvari akciója érdekében több román urinő is interveniál Egry Sergely polgármesternél

NÉHÁNY SZÓ A NŐVÉDŐ EGYESÜLET ÁLDÁSOS MŰKÖDÉSÉRŐL

A nagyváradi Kath. Nővédő Egyesület, amely élén dr. Kaszay Kálmánnéval, több év óta fejt ki áldásos munkálkodást, röviddel ezelőtt elhatározta, hogy a nővédelem céljából tagjai közül állandóan kijelöl valakit, aki az állomáson arra fog vigyázni, hogy az átutazóban levő leányok közül senki se juthasson az ott cirkáló és prédára váró kerítő asszonyok hatalmába. A Nővédő Egyesületnek erre a gondoskodására az adott okot, hogy több leány jött az Egyesülethez sirva és annak segítségét kérte a kerítőnők ellen, kik

az állomáson megfordult fiatal és tapasztalatlan leányokat szép szavakkal rossz helyekre csábítottak,

honnan kétségbeesetten igyekeztek szabadulni.

A Nővédő Egyesület e jótékony működéséhez, még jóval ezelőtt a rendőrség segítségét kérte. Ugyanis az Egyesület ott inspekciónéző hölgytagjának szüksége lett volna egy kisebb helyiségre, ahol elhelyezkedhessék, azonkívül a szolgálatot teljesítő rendőr felhasználására is, ki a gyanús viselkedésű asszonyokat igazolásra szólítsa fel.

A rendőrség meg is ígérte annak idején, hogy midőn a vasuti hivatal egyik osztályát Szatmárra áthelyezik, a rendőrség a megürült helyiségeket foglalja el és régebbi őrsoháját a Nővédő Egyesület rendelkezésére fogja bocsájtani.

Annál nagyobb meglepetést okozott most, hogy a rendőrség nemcsak, hogy segítséget nem nyújt a föltétlen hasznos, szükséges és más-külföldi városokban már régen megszert-

vezett munkálkodáshoz,

de még engedélyt sem ad a Nővédőnek, hogy azt gyakorolja.

Ezt a határozatot részben

azzal indokolják, hogy a Nővédő a Leány Otthonban elhelyezett leányoktól pénzt fogad el.

Értesülésünk szerint ez a hitvéves információkon alapszik. Ugyanis a nővédő díjat az elhelyezett leányoktól sohasem kért.

Csupán jótékony célra azoktól fogadott el néhány fillért, akik a Leány Otthonból kapott hasznos alkalmazottakért önként felajánlottak valamit hála-képen.

Ezeknek az adományoknak elfogadása föltétlen jogos és méltányos, mert hisz nemcsak célja nemcsak a nővédelem, hanem a szegények segélyezése is, más jövedelmi forrás pedig alig áll rendelkezésére.

A nagyváradi Kath. Nővédő a jótékony adományok szétosztásánál minden szegényt egyformán segélyez, nem kérdezve tőle, milyen valláshoz tartozik?

Aki kér és reá van szorulva, az kap nemzeti és felekezeti különbség nélkül

és e tekintetben az Egyesület csaknem egyedülállónak mondható. Ugy a szegények, miért a

Leány Otthonban elhelyezett leányok, kik mindaddig ingyen ott maradhatnak, míg munkához nem sikerül jutniok, — csak hálával és szeretettel gondolnak a Nővédő Egyesület nemesszívü vezetőire és tagjaira.

Az újabb akció érdekében a Nővédő vezetőségén kívül

több előkelő román urinő is kérésrel fordult Egry Ger-gely dr. polgármesterhez. Reményünk van rá, hogy a hely-zetnek helyes megvilágítása után a rendőrség részéről hamarosan sikerülni fog engedélyt nyerni s a fontos munkálkodás megkezdése semmi akadályba sem ütközik.

Épülnek Várad új városrészei

Kis sétá az Erzsébet-liget melletti új telepen

A városi tanács utolsó ülésén részletesen foglalkozott az új építkezési tervvel. Ezek szerint több telep létesül majd, melyeket az összes technikai szükségletekkel, villanyvilágítással, vízvezetékekkel el fogunk látni.

Ebből az alkalomból elmentünk az épülő telepeket megtekinteni. Mindenütt szorgalmas munkálkodás folyik, kisebb-nagyobb házak épülnek a telkeken, a felhalmozott téglák és terméskövek pedig azt bizonyítják, hogy a még üres telkeken is rövidesen megkezdődnek az építkezések.

A Kanonok-soron áthaladva, már találunk szép egyenes utcákat, melyeken pirosfestős, barátságos fehér házak sorakoznak egymás mellé. A házak előtt egy-egy kert, telve az ősznek még teljes pompájában lévő virágaival. Az utak felől árnyas fák, köröskörül zöld mezők, jobb felől pedig az Erzsébet-liget.

Friss, tiszta levegőjével, fehér házaival a falu meghittsége s az utcatorokon álló villany oszlopokkal a város tech-

nikai előnyeit egyesítve találunk ezeken a telepeken. A házak között egy-egy szürke, vagy sárga homlokzatú köépület azt mutatja, hogy az építkezési tervek nem is egészen új keletűek.

Valószínűleg már régebben is foglalkoztak azzal, hogy a meglehetősen nagy területek beépítése célszerű lenne.

Érdeklődtünk az ottani viszonyok, a telkek s házak árai felől is. Ezek a város más részeiben tapasztaltakhoz képest meglepően olcsók.

Telkeket 5—600 m² nagyságban már 80—90 ezer lejtért lehet kapni.

Megállunk egy magas csinos ház előtt, melyen ez a fölírat áll: „Eladó.” Két szoba, konyha lakás az összes mellék-helyiségekkel, előtte tágas udvar, ára mindössze százötvenezer lej. És így tovább. A házak közt kereskedők, iparosok üzletei, úgy, hogy a telkeken lakó közönség minden szükségletét beszerezheti, a nélkül, hogy emiatt hosszabb utat kellene fennie.

Az egész városrész rohamosan fejlődik, úgy, hogy minden bizomnyal alig pár hó alatt már nem igen lehet külvárosnak tekinteni.

A magas bérekért kis lakásokba szorogó családok ebben a kellemes és egészséges városrészben a körülményekhez képest rendkívül olcsón építhetnek házat, s a nagy házbérektől megszabadulva, saját házaikban kényelmesen elhelyezkedhetnek.

A sürgős építkezések s a

már csaknem teljesen kiépült telepek természetesen szükségessé teszik az utak rendezését, csatornázását is s mi hisszük, hogy a város vezetősége erről sem fog megelégedezni.

A kiépültebb telepeken, így a Nilgész- és Hevesi-telepen tisztviselők, ügyvédek, orvosok is laknak s a villaszerű szép épületek azt bizonyítják, hogy jobb módú emberek is keresnek e részben elhelyezkedést, kik félismerték azokat az előnyöket, melyeket ez új városrész nyújt.

BUTOROK

Konyha berendezések 3200 Lejtől
Hálószobák 10,000 Lejtől
Ebédők 23,000 Lejtől

Nagy választék mindenféle butorokban, sodrony ágybetétek, matracok, hencserok. Gyári árak. Részletfizetés. 3934

L. Vulcan (Nagy Sándor)-utca 10. sz.

Mozgósínházak műsora

Apollo-mozgó

Szerdán
5, 7 és 9 órákor

Birinszky híres regénye
Frigyes Vilmos főherceg életéből

Herceg és kokott

Főszerepben:

Lucy Dorain és
Willy Fritsch

Jön:

A párisi vaknő

Xaver de Clontopin regénye

Atlantic nyári mozgó

Szerdán

5, 7 és 9 órákor

A páncélszoba titka

A legizgalmasabb, modern
kalandordráma

Olcsó helyárrakkal!

Heyman-szinkör

Ma utoljára
5, 7 és 9 órákor

Hintáslány

Harry Liedtke 200-adik jubiláris
filmje Oss Oswaldával

Kedvezményes jegyek érvényesek

Csütörtök—péntek

ISTENEK, EMBEREK, ÁLLATOK

Ellen Kürti és Mészáros Gyula,
azonkívül egy Salamon-tréfa,
melynek szereplői: Gál Piri, Galambos, Stoll, Kornai, Madasné

Olcsó helyárrakkal!

Muhi puszta a kiállítási teremben

Két magyar művész. Nagybanai piktör. Vitan kívül mindkettő már is belenött a művészettörténetbe. Két fényes szárnyu tehetség. Udvardy Ignác és Mund Hugó eljött haza, Váradra egy pár briliáns festménnyel, rajzzal, köztük nem is egy muzeális értékkel. Tessék, itt az új termésük, olyan olcsó, hogy az már szégyen, parancsoljanak hölgyek és urak, akik megtehetik és akik szeretik a szépet. Azaz olyan büntetendően szerény emberek ezek, hogy még csak nem is mernek olyat gondolni, uramisten, hogy a művészetük eredményeit ajánlanák!

A kiállítási terem: a Simon-féle régiségbolt a Heyman-házban. Áll a két kedves, halk piktör a terem sarkában egy idősebb urral, akinek egy eleven színnek az egész képre való hatását kell magyarázni. De hol a közönség, mely rajong a művészetért? És mi van a képvisárlással? Kedvetlenség, rossz konjunktura? Mi az, hogy sem a társaságbeli előkelőségek, sem a társadalmi egyesületek nem érdeklődnek két gyönyörű magyar tehetség elsőrangú festményei iránt. A noblesse oblige hatályn kívül?

A szellemes Udvardy keserű gunnyal legyint:

— Kérem, ha Mund és Udvardy szövetkezik, abból csak katasztrófa származhat. Tessék csak: Mund = M, Udvardy = U, Hugó = H, Ignác = I. Ez összesen a kezdőbetűkkel annyi, mint Muhi. A muhi pusztai letörés új színében...

Pedig meg kell nézni ezt a remek kollekciót.

Csodáljuk meg előbb Udvardy Ignác átváltozását és fejlődését, ami szinte kinyilatkoztatás. Az aszkéta rezignációja, a precíz gyengédség, ami a művészet pályája kezdetén jellemezte, teljesen eltűnt s egy öntudatos, új, bátor, erős, néhol brutális piktura jelenik meg nagybányai műveiben. Sok gyötrellem, nyugtalanság és tételevázás eredménye ez az izmos beérkezés új horizontokon.

Nézzük akvarelljeit. Illetlenség volna superkativuszok reflektorával világítanunk, amit ez a két érett, komoly művész se tartana megítélőnek az öblös nagy szavak korában. Szeretnénk minden illumináció nélkül és a műkritikus pretenziója nélkül megállapítani, hogy ezekben az akvarellekben már oly stílusproblémákat old meg a művész, amelyeket egész figyelemre kell méltatni. Nagybanai vidéki tájak. Egy hid a patak fölött: mennyi erő és új látás, milyen élő a levegő, a vízben, hogy vibrálnak a benne tükröző élet színei! Virtuóz ecsettel festett kép. A levegő rezgését misztikusan éreztető, lángoló szinkoltemények közt eltűnik a régi, kis-édeskés Udvardy, aki azonban mindig művész volt. És van itt két megdöbbentő vizionárius,

szárnyaló kép, dinamikus erejű színcittekkel, két hatalmas vászcon, mely expresszionista kifejezési elemei mellett dekoratív hatásával szuggérálja a nézőt. Új és erős és lenyűgöző: ugylátszik ez az irány az, ami delejesen vonzza a fejlődés újabb utjaira a bravuros festőt.

És új meglepetés: Mund Hugó. A fiatal nyugtalanító talentumot mi főképp elsőrangú egyéni grafika révén ismertük, amely szinte új irányt reprezentál a rajz mai fejlődésében, mint ahogyan egyedül Balogh István stílusa. Most megjelent megkapó, friss, világító

színeivel a festő Mund, akinek látása, technikája, biztonsága, kompozícióiban való mélysége és színérzéke egy kiforrott új művészt reuelál.

Vannak vallásos erejű, mély, tudat alatti érzésekből gyöngyöző festményei, amelyekben a renaissance emlékei reszketnek, s itt ott meglepő festő ösztönöket hoznak napvilágra. Lehetetlen megrendültség nélkül elmenni egy vászna mellett, amely a régi olasz oltárképek hatásával világít a falon. Ennek a figurális képnek az ege eső után való különös kékségében és egy élő, vibráló, forró, tűz és vér piros szín, egy asszony alakján valami döbbenetesen titokzatos festői éffektus. Apróbb festményein is elragadó lángot ziháló érzéki színei. Külön kell megemlíteni nagyszerű aktjait grafikában és színben, művészi fejlődésének fényes dokumentumai, a pompás litográfiákat, rézkarcokat, bravuros ceruzarajzokat.

Ne beszéljünk a kritikusok nyelvén vonal és formahatásokról, de vegyük észre, hogy két nagyon tehetséges magyar festő új és még el sem jött művészet felé haladó útján hazaérkezett, hogy számot adjon városának: mit végzett, mire vitte. Minden városnak öröme telhetne két ilyen grandiózus művész fiában.

És Udvardy tegnap délután összenézett Mund Hugóval:

— Öregem elég volt, ma este becsukjuk a kiállítást. Ötszáz lei bér egy napra, nincs miből!...

Mund csendesen bólogatott. És a művészet ugynevezett Génuza valószínűleg csunyan elpu-deálta magát.

A bukarest-nagyváradai személyvonat utasainak csodálatos menekülése

Megszakadt a sín pár a valea-largai alagútban

— Bukaresti tudósítónk távirata —

Az Adeverul jelenti: A bukarest-nagyváradai személyvonat, amely pénteken este 10 órakor indult el a bukaresti gara de nordról, valami csodálatos véletlen folytán olyan katasztrófát került ki, amely, ha bekövetkezik, sokkal nagyobb és sokkal tragikusabb lett volna, mint annak idején a valea-largai két baleset volt.

Most az történt, hogy Comarnic és Valea-Larga közti alagút belsőjében kettészakadt a sín. Ez nem is csodálni való, ha a sínnek mostani elhasználtságát tekintetbe veszi az ember. Ezt a defektust egy tehervonat fékezése vette észre és szerencsére volt még ideje ezt közölni Camarnic

állomással, mielőtt a személyvonat onnan elindult az alagút felé.

Két óra hosszat dolgoztak az alagútban, hogy új sínket rakjanak le.

Képzeltető, mennyire meg voltak döbbenve az utasok, amikor megtudták, hogy milyen vékony hajszálon függött életük.

A Népszövetség elnöke további sikereket remél

Bezárult a genfi világparlament nyolcadik ülésze

— Az Estilap eredeti távirata —

Geniből jelentik: A Népszövetség nyolcadik közgyűlése tegnap délben Guani elnök záróbeszédével végetért.

Záróbeszédében méltatta Guani elnök a nyolcadik

közgyűlés munkásságát és különösen a leszerelési bizottság munkásságára való hivatkozással azt a véleményét nyilvánította, hogy

a most elért egyetértésnek sokkal nagyobb a jelentősége, mint a leszerelési bizottság tavaszi határozatainak.

Most már vizsgálat alá lehet venni a döntőbíráskodás, a bizottság és a leszerelés elveiből folyó kérdés-komplexumot,

mert ezeket kell a szervezett béke alapjául választani.

Miután áttekintette a Népszövetség jövő évi munkaprogramját, megemlékezett az elnök a gazdasági világkonferencia eredményeiről és a Népszövetség munkásságának további sikereibe vetett reménnyel zárta be a nyolcadik közgyűlést.

Butorvásárlók figyelmébe!

Hálószobák, ebédlők, uriszobák, garnitúrák, konyhaberendezések, komplett lakberendezések

nagy választékban

szolid, izléses, modern, megbízható, egyszerű és művészi kivitelben

olcsó engros árban

kaphatók gyári lerakatunkban.

WALLERSTEIN FERENC UTÓDA

Nicolae Iorga (Zöldia)-utca 19. szám alatt

Ének

okt. 1-én

Zene

2-án

Tánc

3-án

Humor

4-én

a Kath. Körben Miss Arizona 10 tagú társulattal. — Népszerű olcsó helyuárah

MEGHÍVÓ

a Nagyváradi Takarékpénztár 1927 október hó 8-án délután 5 órakor Nagyváradon, saját helyiségében (Str. Alexandri 2.) tartandó rendkívüli közgyűlésére.

A közgyűlés tárgya: Az igazgatóság javaslata a részvénytársaságnak a Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbankkal való egyesülése tárgyában.

A fenti tárgyban hozandó határozat érvényességéhez a jelenlevő, vagy képviselt részvényesek részvénytársasági szavazata szükséges.

Oradea, 1927. szept. 27.

Az Igazgatóság.

Kivonat az alapszabályokból:

„Érvényes határozat hozatalára a közgyűlésen annyi részvényesnek kell jelen lenni, akik személyesen vagy meghatalmazásból az alaptörvénynek legalább felérését képviselik.

Minden részvényes, aki a közgyűlésen részt akar venni, tartozik a közgyűlést három nappal megelőzően a társaság pénztárába részvényét, melyet legalább 1 hó előtt saját nevére íratott, szelvényeivel együtt letenni, hol az őt illető szavazat menhységéről tértívényt kap.

Egy tulajdonos nevére szóló részvényekről csak egyetlen tértívény adható ki.

Hatóságoktól, vagy az igazgatóság által esetleg megjelölendő pénztáraktól kiállított letéti igazolványok az eredeti részvények helyett a közgyűlésen részlevései jogot adó letét gyanánt fogadtnak el.”

Tulhalmozott raktár folytán

**zongorák
pianinok**

hatalatlan olcsó árban
és kölcsönbe is

kaphatók 3028

Sternberg-nél

Bul. Regele Ferdinand 14.

A SZERKESZTŐ ÜZENETEI

Erdeklődő: Az AMITIÉ egy olyan takarékosági rendszer, amelyben mindenki, aki életszükségleteit, élelmiszereit, ruházati cikkeket stb. az AMITIÉ-üzletekben vásárolja meg, tökélet gyűjt, anélkül, hogy a maga keresetéből egy banit is elvonna szükségleteitől. Ugyanis azok a kereskedők, iparosok, akik csatlakoztak az AMITIÉ-hez, hasznuk egyrészt átgondolt vevőiknek, akik között ez az összeg minden hónapban egyszer kiosztásra kerül. A nagyváradi AMITIÉ-hez közel 80 üzlet csatlakozott eddig és már október elején kiosztásra kerül az első havi forgalom haszna, amit azok kapnak, akik a kiosztás napjáig legalább egy gyűjtőlapot megtöltöttek AMITIÉ-bélyegekkel. — AMITIÉ-bélyeget minden AMITIÉ üzlet ingyen ad.

Ismét kísért Belényesmegye lerve

A „Beiusul” című belényesi lap legutóbbi száma újból fölveti Belényes-megye megszerzésének problémáját. Az újság felsorakoztatja mindazokat az érveket, amelyek a régi terv mellett szólnak és arra a következtetésre jut, hogy

kettő kell szakítani a mostani Bihar és meg kell teremteni Belényes-vármegyét.

A „Beiusul” szerint román nemzeti és gazdasági érdekek szólnak az új megye megteremtése mellett. A vasutak és az országút-hálózatok mostani rendszere mellett Belényes természetes központjává vált egy nagy vidéknek, amely Biharvármegye intelligens románságának székhelye lett. Az új Belényes-megye a (Beiusul szerint) magában foglalná a belényesi, vaskóhi, béli és szalontai járásokat és a tenkei járásnak azt a részét, amely eddig is Belényes felé gravitált. Az új megye nagyobb volna ebben a szervezésben, mint Brassó, vagy Fogarasmegye.

Egy új politikai centrum megalakítása — írja tovább a belényesi román lap — a falusi népség számára jótékony hatással volna. Nagyvárad különben sem alkalmas a belényesi lap szerint arra, hogy megyeszékhely maradjon. A határtól alig nyolc kilométerre fekszik és egy olyan

vármegyének székvárosa, amelynek végső határa a másik irányban 120 kilométernyire van a várostól.

Nagyvárad ipara és kereskedelme nem román kezekben van és a népesség nyolcvan-százaléka nem román. Ebből azt a következtetést vonja le a lap, hogy Belényes az egyetlen román centrum Bihar-megye egész területén.

Belényesen fű és leányliceum, elemi iskolák, ipariskolák, internátusok, árvaházak vannak és egy olyan román élet, amelyhez hasonló az egész megyében nem található. Az ipar és a kereskedelem is román kezekben van.

Igy szól a belényesi lap cikke, amelyhez csak azt a megjegyzést fűzzük, hogy kicsinyes és szűklátókörű szempontok azok, amelyeket a „Beiusul” hangoztat. A vidéki lokálpatriótizmus és a túlhajtott sovinizmus harsog ki belőlük. Mert ezzel szemben Nagyváradot éppen minden eszközzel segíteni kellene, ahelyett, hogy jelentőségét elhomályosítani igyekeznék.

Nagyvárad lefokozása ellen nemcsak a nagyváradi magyarok, hanem Belényesen kívül az összes biharmegyei románok is bizonyára a legerélyesebben állást foglalnak, ami különben megtörtént már akkor is, amikor a „Beiusul” először felvetette ezt a problémát.

○ A Török M. T. E. október 2-án a Kereskedelmi Csarnok kistermében délelőtt 9 órakor igen fontos ügyekben választmányi ülést tart. Minden választmányi tag felelősen megjelenését kéri az előcség.

MOST

Női- és férfi-kalapok
hallatlan olcsó árakon
szerezhetők be

Klein Simon

kalapgyár lerakataiban

Bulevard Regele Ferdinand
(Rákóczi-ut) 5. és 10. szám

2764

REBEKA ÉS A TEVÉK... Egy vidéki korcsmába, ahol a korcsmáros szép leányát szolgált ki, betér egy női társaság, köztük egy gazdász is.

A gazdász ur, mikor meglátja a szép zsidó leányt, így szól:

— Na, szép Rebeka, adjon nekem egy konyakot.

— Bocsánat — szól a leány — Rebeka vizet adott a tevéknek és nem konyakot.

NAPPAL

FOTEL

Új rendszerű összeszerelhető fotel,
mely éjjel ágynak használható

már 3300 leltől kapható

ART kárpitosnál

Cosbuc (Szalárdi)-utca 9. szám
Rosenzweig-palota

ÉJTEL

3883

ÁGY

Új! Megnyit! Új!
Kézimunka és előnyomda
üzlet

ahol párnamontirozásokat a legolcsóbb árban vállalok

Kácsér, N. Iorga (Zöldfa-u. 9.)

3907

Saplanok

na y választékban **Ungor & Glück** cégnél Sas-passaige, főbejárat. Olcsó árak. 3017

A n. é. közönség b. tudomására
hozom, hogy az oradeai vasuti

**nagyállomás
éttermét**

átvettem és azt régi nivójára
emeltem.

Legjobban elkészített hideg és meleg ételek, valamint tisztán kezelt kütűnő italok a legolcsóbb polgári árakban állanak a közönség rendelkezésére.

.Szíves pártfogási kér

NEAGU H. TRAIAN

a vasuti étterem új bérloje

Kölcsönt

legolcsóbban, legelőnyösebben nyújt a

Granaria
Oradea

SPORT

A nagyváradi országos birkózóverseny

A Török M. T. E. f. évi október 2-án a Kereskedelmi Csarnok nagytermében tartja rendkívüli sikeresnek ígérkező országos birkózóversenyét az összes junior és senior számokban Arad, Temesvár, Szatmár, Brassó, Petrozsény,

Resica, Vulkán legjobb birkózóinak részvételével.

Selejtező versenyek már délelőtt 9-től, döntőversenyek este 8-tól 12-ig. Olcsó helyárak. Török-vés-tagoknak kedvezmény.

Vasárnap rendezik a szezon utolsó úszóversenyét

Vasárnap délután tartja az NSE klub-bajnoki úszóversenyét, melynek érdekességét növeli a kolozsvári Univerzitatea és a KAC versenyzőinek startja.

Vasárnap újból érdekes küzdelmet láthatunk a kütűnő kolozsvári versenyzők és az NSE gárdája között. A kolozsvári úszókat a revanche-vágy sarkalja, míg a váradiaiak ismét győzni akarnak, hogy be-

bizonyítsák közönségüknek előző győzelmük reális voltát. Ezek után elkeseredett küzdelem várható a vasárnapi versenyen, különösen a stafétákban és a vízipólban, ahol a kolozsváriak legjobb gárdájukkal veszik fel a versenyt. A fél 4 órakor kezdődő verseny befejezése után szezonzáró díjkiosztás és tárc lesz a Félix-fürdő kurszalonjában.

Ésőernyő

mélyen leszállított árban

Javításokat és áthuzásokat Olcsó árakban vállalok.

Blum Vilmosnál

Kézműves

Vintila Bratianu, az adakozó pénzügy- miniszter

Az alábbi kis történetet Románia pénzügyminiszteréről a La Roumaine Nouvelle című francia nyelvű folyóirat, amelynek (I. Th. Florescu a szerkesztője), közli, tehát a felelősséget is az kell, hogy vállalja érte.

Vintila Bratianu pénzügyminiszter rendszerint Royat-ban, a híres francia fürdőhelyen tölti nyári szabadságát. Ott volt az idén is, így találkozott össze Bukarest egyik leggazdagabb emberével Athanas Simu-val, aki ismert műgyűjtő és van Bukarestben egy kis magánmuzeuma, amely az ő nevét viseli.

Bratianu és Simu egy napon Royatból be akartak menni villamoson a közeli Clermont Ferrand városkába, amely főleg egyeteméről híres. Míg a villamos megáll felé igyekeztek, Simu bejelentette a pénzügyminiszternek, hogy rögtön, amint Bukarestbe visszatér, a nevére elnevezett muzeumot minden műkincsével együtt, a román államnak ajándékozza.

A pénzügyminiszter csodálatos módon, cseppet sem lelkesült Simu valóban szép ígéretének hallatára. Sőt: hallgatott és összeráncolta szemöldökét.

— És a fenntartás... kérdezte Bratianu... a fenntartás sokba kerül...

— A fenntartás? — mondotta nevetve Simu. — Érttem már Excellenciád aggodalmait! De ne féljen, én mindenre számítottam. Végrendeletileg milliókat fogok hagyományozni nemcsak a fenntartásra, hanem újabb szép művek megvételére is.

Vintila Bratianu most már örömmel telve forrón gratulál az egész ország nevében a nemes adakozónak.

— De az ország elismerésén kívül — teszi hozzá Bratianu — megérdemelt ön valami rekompenzációt is, hogy más adakozókat serkentsem. Én, mint pénzügyminiszter, adok, amit tudok. Tehát, most én fogom fizetni az ön villamosjegyét is, amely 75 centimeba (négy és fél lej) kerül. Biztosítom önt, hogy még soha senki sem kapott tőlem ajándékot...

Október elején már fixet az Amitié

és Ön még nem gyűjt AMITIÉ-bélyeget?

Azonnal kezdje meg a gyűjtést, hogy már az első jutalomdíjakból részesedhessen.

Az Amitié-bélyegeket ingyen adják a csatlakozott cégek.

Minden szakmában és minden utcában van Amitié-üzlet!

Követeljen minden vásárlásnál rendelésnél Amitié-bélyeget!

Amita verebek csiripelnek

— Hát magát mi szél hozta?
— Bocsnat asszonyom, csak alázatos helyettesül jelentkeztem, ha elfogad.

— Mi az, mi az, miről van szó?
— Az ön csaknem mindennapi partnere...

— Tudom, tudom és nem lep meg, hogy mástól kellett megtudnom. Ó amaz Azrák törzséből való, akik ugye nem szoktak bucsuzni, ha szabadságra mennek, senkitől.

— Minek is az ézékeny bucsu asszonyom?

— Érzéki? Hogy mondja: érzéki bucsu? Mert azt még igenis lehet akceptálni. De hát az én partnerem...

— Ha nem tudná, ő most egyelőre Weisz Ottó erdős királyságában gondolkozik magáról.

— Ugyan, rólam... Ellenem. De milyen kár, hogy most nincs itt, amikor tele a város piktorokkal, akiket mégis tán legjobban szeret.

— Piktorokkal?

— Na maguk alig vesznek persze tudomást egy olyan rendkívüli jelentőségű dologról, mint Tornya Gyula váradi sejourja. Tudja maga, mit jelent az, hogy a neves művész direkt azért jött, hogy a magyar történelmi képcsarnok számára megfesse egy csodálatos asszony portréját...

— Pálfiyné.

— No igen. Tudják maguk, ezt a dicsőséget méltányolni? Na ja, egy asszony! De nem, nem egy asszony, egy magyar író, no igaz, megbocsátok, mert maguk elismerték őt. De mégse bocsátok meg eigentlich, mert kötelességük elismerni. Bizony isten, ez a Gulácsy Irén az, akit irigylek.

— De aranycs asszonyom, maga a festőket említette.

— Persze. Itt van Endrey is. Ha én most azt mondom magának, hogy az a fehér zászló, amely a művész mellén lobog, kedves, bársnyos, vöröses szakáll volt, ugye rögtön elkezd a koromat számolni. Hogyne, mikor én még nem ősz szakállal ismertem. De azért ne számolgasson. Akarja tudni hány éves vagyok? Akarja?

— Édes asszonyom...

— Hát kérem, mielőtt tovább mennénk, ahelyett elmondok magának egy remek és tipikusan váradi atelier titkot. Ugye megégyeztünk? Tegnap ott vagyok az Udvardy gyönyörű kiállításán. Egy molett nagyságos asszony nézegette a képeket és nem állhatta meg, hogy Mund ceruzarajzait az ujjával ki ne kóssolja. Vajjon milyen anyag tudja. Kétszer is végig húzta egy friss rajzon az ujját, mire Udvardy ijedten rebben rá: Bocsnat, nem szabad hozzányúlni! A molett nagyság nagyon indignálódva kapta fel a fejét: Pardon, mondotta, ne tessék féltetni tőlem, tiszta az én kezem...

— Asszonyom ez legelsőrendű. Hálám jeléül és is szolgáljak egy művészemlékkel; ha érdekli.

— Csupa föl vagyok.

— Csupa föl?

— Hallja, ha a Stepperben az ember szokása ellenére tea helyett kávézik, történeteket beszél el és nem vigyáz, úgy jár, mint én. Nézzen ide erre a rövid és dicső selyem költeményre, becses

toalettemre: csupa föl; kisasszony nem kérek többé föllet kávét! Szóval már mindegy. Folytassa.

— De hiszen el se kezdtem.

— Hát a história, épp Endrey mesterrel függ össze. A klubban hallottam. Ezelőtt tán tizenöt esztendővel ragyogóan megfestette a művész egy kedves és gazdag olasz urinő portréját. Az egész család boldog volt, csak a férj nem értette, hogy a lilaselyem toaletes, csipkés, toronyfrizurás mo-

Új parkokat, játszótereket, sétautakat tervez Váradra Craciun kulturtanácsos

— Saját tudósítónktól —

Craciun Andrei, a legfiatalabb városi tanácsos hivatali helyiségében már napok óta komoly megbeszélések folynak arról, a már régen tervbe vett, de mindeddig meg nem valósított ideáról: miként lehetne ennek a majdnem száz ezer lakosú városnak teljesen lezüllesztett parkjait és sétányait rendezni, vagy olyan új parkokat teremteni, hogy oda a publikum, főként pedig a gyermekek kikiváncsoltanak és magukat kellemesen is érezzék.

Egy dr. polgármester vetette fel Craciun tanácsos előtt az eszmét, hogy nem volna-e hajlandó ezt a szép, de roppant nehéz feladatot magára vállalni? A kulturtanácsos vállalta ezt a feladatot és olyan nagy lelkesedéssel és odaadással fogott hozzá az előkészítő munkálatokhoz, hogy biztosra vesszük annak sikerét. Craciun tanácsos, a „polgári életben”: tanár és mint ilyen, tudatában van annak, hogy különösen a gyermekekre milyen kitűnő nevelő hatással vannak a tiszta, pormentes játszóterek, ahol szabad idejükben gondtalanul játszhatnak, futkározhatnak.

Megkérdeztük Craciun tanácsost, hogy nyilatkozzék szép terveiről.

— Még ugyan a kezdet kezdetén vagyunk — mondotta Craciun tanácsos — de szívesen allok rendelkezésükre, mert a sajtó és azon keresztül a nagyközönség támogatására van elsősorban is szükségem.

— A polgármester ur tényleg engem bizott meg a váradi parkok és sétányok rendbehozásával és mondhatom, nagyobb kedvvel és ambícióval még kevés munkát vállaltam. Jobb izlésű embernek szinte pirulnia kell, ha ma egyik parkba, vagy sétányra ellátogat. Mint a Csáki szalmája, olyan gázdátlan minden. Virágnak, vagy más növénynek nyoma sincs sehol. A fű még zöldel imitt-amott, de az is letapocsva: egyszóval pusztulás mindenfelé.

— Miután a polgármester ur megbízását nem tehernek veszem, hanem örömmel akarok annak eleget tenni, már több megbeszélést folytattam Eichner Ernő mérnök urral és Bodnár főkertésszel. A program kész, csak megvalósításra vár. Az idén már hozzá is fogunk a nagyszériú tervek egyrészt a megvalósításához. A bűdzsében még rendelkezésünkre álló összeget ökonomikusan úgy

dell mért fonja karjait a háta mögé. Az évek multak, a kedves urinő meghalt és a papa meg két menyecske lánya ma sem érik, miért utasította vissza pár éve Szenes Fülöp egy fényes ajánlatukat. Arra kérték ugyanis a művészt, korrigálja a portrét: hozza előre a karokat, a jobbkez ujjain a gyűrűkkel és a balkézen a finoman tartott lorgnonnal, mert tessék nézni, szegény jó mamát a lorgnon jellemezte, drága mester, anélkül nem is tudjuk emlékünkből idézni... És ez a Szenes, aki egy udvarias ember, valósággal bruttoregisztertonna súlyban mért gorombaságokkal felelt. Az ördög tudja megérteni ezeket a bolondos piktorokat. Nem igaz?

fogjuk felhasználni, hogy mindenütt legalább az alapját rakhassuk le az új, modern nagyvároshoz illő sétányoknak és parkoknak. Tavasszal aztán — már a jövő évi költségvetésbe beállított összeggel — rendre, szépen meg is valósíthatunk mindent.

— Ugy képzelem — folytatta Craciun tanácsos — hogy a park és a sétány, amely mindenkié, tehát közös, ne egyének szórakozásául szolgáljon, hanem

az összességé és különösen a gyermekeké legyen.

Minden nagyobb és arra alkalmas területen, külön játszótér építünk. Nem úgy, mint ma, amikor gyerek és felnőtt egyaránt legálizolja a még (osodával határos módon) meglevő ültetvényeket. Minden nagyobb játszótér közelében kis tejcsarnokokat tervezünk, — persze, különös figyelemmel a higiéniára.

— Egyszóval — fejezte be nyilatkozatát Craciun tanácsos — a szép tervek készen vannak és azoknak megvalósításához már hamarosan hozzá is akarunk fogyni. Nem győzőm azonban eleget hangoztatni, hogy mindebből csak úgy lehet valóság, ha a közönség is támogatni fog bennünket és mint egy közös szerzeményre úgy fog vigyázni a váradi parkokra és sétányokra.

Varrógépet vásároljunk

előnyös részletre a 38 év óta fennálló

Kalenda János cégnél

Piața Unirii No 10.
(Szt. László-tér)

Varrógépvásárlók a himzés, ajourozás stb. kitartásában díjmentesen részesülnek.

Varrógépjavítás ugyanott

3753-2

MOZI

Az Apolló mozgószínház műsora:

Szerdán 5, 7 és 9 órákor:
Herceg és kokott, Lucy Dorain és Willy Fritsch-el. Eredeti jazz-kísérezene.

Csütörtökön: 5, 7 és 9 órákor: Herceg és kokott, Lucy Dorain és Willy Fritsch-el. — Eredeti jazz-kísérezene.

Jön: A „Párisi vaknő”, az idei francia filmprodukciónak híres remeke, Xaver de Cloutepin regénye.

AZ ATLANTIC NYÁRI MOZI MŰSORA:

Szerdán 5, 7 és 9 órákor: Páncélszoba titka. (Olcsó helyárakkal.)

Csütörtök 5, 7 és 9 órákor: Páncélszoba titka. Modern kalandor dráma. (Olcsó helyárakkal.)

— A Párisi vaknő. A francia filmgyártás az utolsó két esztendőben már erős ellenfele az amerikai és német filmiparnak is. A franciák is belátják, hogy olcsó eszközökkel nem lehet dolgozni és az új filmek most már értékes és művészi tökéletességűek. A legújabb filmtermés igen szép darabja a „Párisi vaknő”, amelyben a legjobb színészek játszanak és amelyet Xaver de Cloutepin híres regénye után írtak filmre. A Párisi vaknő-t pénteken kezdi vetíteni az Apolló. A zenekar igen jó műsort állított össze a filmhez.

Heyman szinkör

Szerda 5, 7 és 9 órákor: Hintáslány.

Csütörtök 5, 7 és 9 órákor: Istenek, emberek, állatok. Főszerepben: Ellen Kúthy és Mészáros Gyula. Azonkívül egy Salamon tréfa, melynek szereplői Gál Piri, Galambos, Stoll, Kornai és Madánsz.

Péntek 5, 7 és 9 órákor: Nagy premier: A vén gazember. Sláger! Szombat 3, 5, 7 és 9 órákor: A vén gazember. Sláger!

Hintáslány

ma utoljára
a Heyman-szinkörben

* A Novák-féle orvosi könyv kiadó összes kiadványai kaphatók a Hegedűs Hirlapírodában.

Ideg, kimerült, szív, gyomor, bél, rheumás, vérszegény, tüdőbetegek — kik valamely okból gyógyku-
ráikat be nem fejezték vagy el sem kezdték

olcsón teljes gyógyhatású
vizgyógy, szénsav, villany, belé-
ző kúrákat vehetnek

Dr Rácz Sanatoriumban
ORADEA, Prințul Carol 7

Hízó-fogyó kúrák

Mi újság?

A lei ma Zürichben: 324.— Zürichi nyitós Váradi árfolyamok

BUKAREST 324.—

BERLIN	12352.50
NEW-YORK	518.60
LONDON	2523.50
PARIS	2035.—
MILANO	2829.—
BUDAPEST	9075.—
PRAGA	1537.12
BECS	7317.50

Pénz	Áru
Pengő	28.17
Dollár	160.25
Cseh korona	4.77
Svájci frank	31.12
Oszták shilling	22.72
Francia frank	6.30
Angol font	785.—
Olasz lira	8.75

Istenek, emberek, állatok

és egy

Salamon-tréfa

csütörtökön — pénteken a
Heyman szinkörben

A színházi helyzet változatlan

A színházi fronton legújabbán mindössze annyi történt, hogy tegnap a késő déli órákban Erdélyi Miklós, Gróf László kíséretében felkereste Craciun Andrei kulturatanácsost, akinél a bérleti feltételek részletei felől érdeklődtek. — Majd, amikor Craciun tanácsos a felvilágosítást megadta, Erdélyi még arra kérte, hogy jelölje ki a magyar színtársulat igazgatójának új iroda helyiségét, mert a régi irodába már a román társulat igazgatósága be is költözködött. A kulturatanácsos személyesen ment át a színházba és megmutatta, hol fog elhelyezkedni az új magyar színiigazgató.

Erdélyi különben Craciun tanácsos előtt semmi olyan határozott nyilatkozatot nem tett, amelyből arra lehetett volna következtetni, hogy a most már részletesen ismertetett feltételek mellett hajlan-e a váradi színházat bérbe is venni.

Mint érdekes epizódot említjük meg, hogy Craciun tanácsosnak arra a kérdésére: mi történik akkor, ha Janovics veszi bérbe a váradi színházat? — Gróf László ezt mondotta:

— Akkor, mi megyünk Kolozsvárra!

* Felhívás a tanonctartó gazdákhöz. A rendőrprefektúra ezúton is figyelmezteti az összes iparosokat és kereskedőket, hogy tanoncaikat haladéktalanul irassák be a tanonciskolába, mert akik ennek a kötelezettségnek nem tennének eleget, azok ellen megindul az eljárás.

Atlantic: Páncélszoba titka!

Nyakkendő a legszebb kivitelben,
legolcsóbb árban

Nyakkendőáruház (Musikával szemben)

3865

Apolló
A legkitünőbb jazz-zenevel
saxofonnal és bendzsóval kíséri
a zenekar a

Herceg és kokott
Lucy Dorain és Willy Fritsch
főszereplőkkel

Apolló

* Uj magyar rekordok. Budapesti táviratozzák: A magyar Athletikai Szövetség intézőbizottsága tegnap esti ülésén hitelesítette Késmárky 1.94 magasugrási rekordját, Belloni 4 p. 05.2 mp-es 1500-as, Hóra FTC 32 p. 05.1 mp-es négy mértőföldes gyalogversenyét.

Érdemes meghallgatni az Apolló zenekarát!

* Megjavították a 400 méteres osztály rekordot. Genovából táviratozzák: Gargulló 49 mp-el javította meg 400 méteren az olasz rekordot.

Ha még nem látta, ma utoljára
nézze meg a
Hintáslány-t
a Heymanban

* Felhívás a lótarló gazdákhöz. A nagyváradi rendőrprefektúra táviratozzák, hogy azok, akiknek lovát besorozták és nyilvántartásba vették, nem tesznek eleget annak a kötelezettségüknek, hogy besorozott lovakat a gyakorlati előállítások. A besorozott lovak helyett egészen más, vak és sánta állatokat állítanak elő. A rendőrprefektúra az illetőket a jövőben átkísérteti a hadbírószákhöz.

x „Láposy Zeneiskola” hegedű, zongora és zeneelméleti tanszakkal. Str. Simion Stefan (Bethlen)-u. 20.

JÖN az idény első nagy francia filmje a
Párisi vaknő
2 rész, 12 felvonás
együtt lejátszva

x Kalapok őszi újdonságai legutányosabb árakban rakataimban láthatók. Legyen uridivat-üzlete.

x Nem kell Párisba utazni itt is láthat Original párisi miniatűr látványos színházat október 1, 2, 3, 4-én a Kath. Körben. Jegyek a Hegedűs Hirlapírodában.

LEGSZEBB
NŐI
KABÁTOK
ÉS RUHÁK
LEGOLCSÓBBAN
HEVESI
NŐI DIVAT
ÁRUHAZABAN
STR. NIC. JORGAE
Alapítva 1893

REGGELI POSTA

HA A FALAK
BESZÉLNI TUDNÁNAK...

Igazán, nagyon sajnálom és színtén fájalom, hogy Udvardy Ignác és Mund Hugó ezáltal mélysegesen csalódtak Nagyváradi közönségében. Eljöttek hozzánk, ahova úgyszólván hazajöttek és bemutatták legújabb képeiket a műértő publikumnak, de ez a műértő publikum nem jelentkezett. Egyszerűen nem is vett tudomást róluk. Az erdélyi Firenze, Nagy-bánya jól ismert melankolikus lankái és jellegzetes tájképei egyáltalán nem vonzották a művész-barátokat és a két jönevű festő most a legszomorúbb tapasztalásokkal távozik el ebből a városból, ahonnan, ugylátszik már a művészet szeretete és megértése is végképen kiveszett.

Ugy hangzik ez, mint valami szomorú gyászbeszéd. Pedig kár nekrológot írni, mielőtt az orvosok a halált konstataálnál. Mert a probléma most egészen másképp hangzik, mint azelőtt. Nagy kérdés, vajon a művészet halt-e meg, vagy a megértés?

Erre a nagyváradi falak felelhetnének, ha beszélni tudnának. Mert kétségtelen, hogy még három esztendővel ezelőtt is ez a város élte a melegegységet a festőművészeknek. Hét-nyolc igen jeles művész élt nálunk, nemes versenyt folytattak egymással és a közönség lelkesen támogatta törekvéseiket.

Ez a konjunktúra 1920-tól 1923-ig tartott. Számtani pontossággal addig, amíg a gazdasági konjunktúra. Ez volt az az időszak, amikor hirtelen fellendüléssel gazdaságunk meg az emberek, egymás után vették ki a nagylakásokat olyanok, akik bizony gyermekkorukat nem magánvillákban töltötték el. Ezeket a lakásokat be kellett rendezni. A padlóra szőnyegek kellettek, a menyezetre csillárok, a vitrinbe régiségek és a falakra képek. Minden kapható volt és semmi sem volt drága. Különösen az erdélyi művészek képei, amelyek után még a város sem kellett megfizetni. A nagybányai neompressionizmus nagyon népszerűvé vált. Úgyszólván gyárilag állították elő a képeket, amelyeknek elkészítéséhez nem kellett rajztudás, hosszú és fáradságos tanulmányozás, művészettörténelem és különös művészeti kiképzés. Egy kis izléssel és egy kis színérzékkel máról-holnapra mindenki festővé válhatott és a nagyváradi falak hűséges és jó fogasztó közönsége voltak ennek a legújabb üzemesített festészetnek.

Közben azonban a nagyváradi falak meglettek. Egy tényrnyi hely sincs már rajtuk képek számára és megszűnt az a gazdasági konjunktúra, amely új, csupasz falakat teremthetett volna még. Ahogy ma nem jut eszébe senkinek három szoba berendezést venni, úgy nem is gondol senki sem arra, hogy képeit felrússítse. Az új művészek számára nincs meg többé az érvényesülési lehetőség és a legszomorúbb az, hogy még változásban sem remélhetnek.

Nem számíthatnak arra, hogy csak véget ér valaha a gazdasági krízis és a jó izlésű művelt közönség megint abban a helyzetben

lesz, hogy áldozhat a szépre és a jóra. Mert közben az a katasztrófa is történt, hogy az impresszionizmus túlélte magát. A világvárosokban már keresik az új formát, amely sok tekintetben viszsztatérés a régihez. A festészet,

mint üzemesített ipar, kiment a divatból. És helyébe lép a festészet, mint igazi művészet, amely hosszasan előtanulmányozást, igazi tehetséget, rendkívül fejlett intelligenciát követel, amelynek tradíciói évszázadok izléséből erednek.

Mindez természetesen nem vonatkozik Udvardy Ignácra és Mund Hugóra. Mert éppen ők azok, akik elsőként lesznek az irányváltásban, mert minden kvalitásuk meg van arra, hogy az új művészetnek is apostolai legyenek.

Több órai sötétség, vízhiány és rémület
járt a tegnapi esti vihar nyomában

A villám rengeteg zavart csinált a villanytelep gépeiben és vezetékeiben
A vízvezeték „csodája”: a meleg víz...

Tegnap este valóságos itéletidő zuhant rá Nagyváradra. Már kora délután nyugat felől sötét és terhes felhők tornyosultak a horizonton, a meleg elviselhetetlenné vált és a levegő szinte foszforeszkált a telített villamosságtól. Nyolc óra előtt néhány perccel aztán kitört egy olyan vihar, amilyenre a legregibb nagyváradiak is alig emlékeznek. Félelmetesen és valósággal kísérteties fénnel lobban-tak ki a villámok, amelyek szakadatlanul követték egymást és úgyszólván állandó világításban tartották az egész várost. A meny-dörgések egy folytonos és szakadatlan idegrázó dűbörgésbe olvadtak össze.

Az emberek valóságos pánik vett erőt, amely csak fokozódott akkor, amikor a villamosmű is felmondotta a szolgálatot. A város több pontján, különösen az osztály városrészben a villám több helyen becsapott a transzformátorokba és pillanat alatt sötétség borult az egész városra. A járókelők az utcákra ijedten menekültek a kapuk alá, a kávéházakban csoportokba verődött össze a nép, de a koromsötétségben és a szakadó záporban mezdulni sem lehetett.

Az üzemzavar egyes helyeken 10-15 percig, de legtöbb helyen a késő éjjeli órákig tartott. Voltak városrészek, ahol csak negyedtizenkettőkor gyulladtak ki ismét a villanylámpák, amikor a vihar már régen elült. A villamosok mindenütt megállottak és a vízvezeték is felmondta a szolgálatot. Később, amikor az üzemzavar megszűnt, az emberek legnagyobb csodálkozására, mint valami kísérteties jelenség, jó párpercig meleg víz folyt a csapokból, majd órákhozát nem folyt semmi: víz nélkül volt a közönség.

A Nagyváradra rázúduló vihar, ugylátszik végső nyulványa volt annak a depresszióknak, amely a nyugaton: Olaszországban, Svájcban és Ausztriában katasztrófális orkánokban és felhőszakadásokban tört ki.

Ma reggelre ismét zuhogó eső keletkezett, de vihar nélkül, a levegő is lehűlőben van.

Mit mond a villamosmű
helyettes igazgatója?

Egyébként a „Nagyváradi Estilap” munkatársa felkereste ma reggel Szenes Antal városi mérnököt, a villamosmű helyettes igazgatóját, aki a vihar által okozott zavarokról és károkról a következőket mondotta:

A tegnapi esti vihar legkomolyabb következménye a villamosműre az volt, hogy a Str. Fabricelor (v. Gyár-utca és V. Lucaciu (Malom)-utca

sarkán lévő úgynevezett gömbtranszformátorba

a villám becsapott és azt borzalmas erővel teljesen szétrombolta.

Ennek a katasztrófának a következménye volt aztán az, hogy az egész villamos hálózat a gépházzal együtt olyan zárlatot kapott, hogy

teljes sötétség borult úgy a gépházra, mint a városra.

A villamosmű montőrei azonnal kiszállottak a darabokra zúzott transzformátorházhoz és ideiglenes kapcsolással — dícsőretére szolgál a villamosműnek: alig tíz perc alatt — sikerült a város villamosvilágítását szolgáltatását majdnem az egész vonalon helyreállítani. Csúpan a villencei és magesztelepi periferiális részeket nem tudtuk azonnali villamosárammal ellátni, ama egyszerű oknál fogva, mert a légvezeték több helyen leszakadt és biztonsági szempontból ezeket a fővonal-vezetéseket azonnal ki kellett kapcsolni.

Az éjjeli órákban ezek a nehezebb javítások is befejezést nyertek, úgy, hogy ebben az időben az egész város területén helyreállt az áramszolgáltatás.

A szétrombolt transzformátorház megépítéséhez még a mai nap folyamán hozzáfogunk.

Európában árvíz és vihar —
Ázsiában nagy meleg

Innsbruckból jelentik: A folytonos esőzés következtében az árvíz behatolt Innsbruck városába is. Eddig három áldozata van az áradásnak.

A legnagyobb pusztításokat Dél-Tirolban okozta a víz: eddig tizenegy halott van. — Brennergut egészen víz alatt áll és

a gyönyörű autótakoni valóságos folyam hömpölyög.

Míg Európában ilyen katasztrófális elösziesedett az időjárás, azalatt

Szibériában abnormis meleg napok vannak.

Tomszkban tegnap 25 fokot

— Az utóbbi évek legfélelmetesebb viharja

nem kímélte meg a vízüzemet sem.

bár szerencsére komoly veszedelem itt sem fenyegetett. Az történt csúpan, hogy a vízmű, amely a villamosapás által tönkretett transzformátor állomáson keresztül kapta az áramot,

este 8-tól egyegyed 11-ig nem volt képes működésbe lépni.

Az, hogy egyes helyeken a vihar közben, a vízvezeteki csapokon keresztül meleg víz folyt, nem valami természeti csoda, hanem természetes következménye volt a földben sűrűn megisméledő elektromos kisüléseknek, amelyek egyes helyeken a földben lévő

fő- és oldal vízvezetékcsöveket fölmelegítették.

Igy folyt aztán egy rövid időn keresztül meleg víz a csapokból.

Egyszóval, — fejezte be nyilatkozatát Szenes mérnök, — aránylag igen szerencsésen estünk keresztül ezen az itéletidőn.

A városban több helyen lecsapott a villám.

A villám a város területén több helyen lecsapott, de szerencsére sehol sem okozott a rémületen kívül nagyobb károkat és sem a tüzetlőknek, sem pedig a mentőknek nem kellett kivonulniok.

Heyman-szinkör

ma utójára
5, 7 és 9 órákor

Hintaslány

HARRY LIEDTKE
200-ik jubiláris filmje
Ossi-Osvadavat

MOZI

Az Apolló mozgószínház
műsora:

Szerdán 5, 7 és 9 órakor:
Herceg és kokott, Lucy Dorain és Willy Fritsch-el. Eredeti jazz-kísérezene.

Csütörtökön: 5, 7 és 9 órakor: Herceg és kokott, Lucy Dorain és Willy Fritsch-el. — Eredeti jazz-kísérezene.

Jön: A „Párisi vaknő”, az idei francia filmprodukciónak híres remeke, Xaver de Clontapin regénye.

AZ ATLANTIC NYÁRI MOZI
MŰSORA:

Szerdán 5, 7 és 9 órakor: Páncélszoba titka. (Olcsó helyárrakkal.)

Csütörtök 5, 7 és 9 órakor: Páncélszoba titka. Modern kalandor dráma. (Olcsó helyárrakkal.)

— A Párisi vaknő. A francia filmgyártás az utolsó két esztendőben már erős ellenfele az amerikai és német filmiparnak is. A franciák is belátják, hogy olcsó eszközökkel nem lehet dolgozni és az új filmek most már értékes és művészi tökéletességűek. A legújabb filmtermés igen szép darabja a „Párisi vaknő”, amelyben a legjobb színészek játszanak és amelyet Xaver de Clontapin híres regénye után írtak filmre. A Párisi vaknő-t pénteken kezdi vetíteni az Apolló. A zenekar igen jó műsort állított össze a filmhez.

Heyman szinkör

Szerda 5, 7 és 9 órakor: Hintáslány.

Csütörtök 5, 7 és 9 órakor: Istenek, emberek, állatok. Főszerepben: Ellen Kőrthy és Mészáros Gyula. Azonkívül egy Salamon tréfa, melynek szereplői Gál Piri, Galambos, Stoll, Kornai és Madánszék.

Péntek 5, 7 és 9 órakor: Nagy premier: A vén gazember. Sláger! Szombat 3, 5, 7 és 9 órakor: A vén gazember. Sláger!

Hintáslány

ma utoljára
a Heyman-szinkörben

* A Novák-féle orvosi könyv kiadó összes kiadványai kaphatók a Hegedűs hírlapirodában.

Ideg, kimerült, szív, gyomor, bél, reumás, vérszegény, tüdőbetegek — kik valamelyikből gyógykezelést nem fejezték vagy el sem kezdték

olcsón teljes gyógyhatású vizgyógy, szénsav, villany, beléggző kúrákat vehetnek

Dr Rácz Sanatoriumban
ORADEA, Printul Carol 7
Hízó-fogyó kúrák

Mi újság?

A lei ma Zürichben: 324.— Zürichi nyitós Váradi árfolyamok

BUKAREST 324.—

BERLIN	12352.50
NEW-YORK	518.60
LONDON	2523.50
PARIS	2035.—
MILANO	2829.—
BUDAPEST	9075.—
PRAGA	1537.12
BECS	7317.50

1927. szeptember 27.

Pengő	28.17	28.20
Dollár	160.25	160.75
Cseh korona	4.77	4.78
Svájci frank	31.12	31.17
Oszták shilling	22.72	22.75
Francia frank	6.30	6.35
Angol font	785.—	786.—
Olasz lira	8.75	8.80

Istenek, emberek, állatok

és egy

Salamon-tréfa

csütörtökön — pénteken a
Heyman szinkörben

A színházi helyzet változatlan

A színházi fronton legújabbán mindössze annyi történt, hogy tegnap a késő déli órákban Erdélyi Miklós, Gróf László kíséretében felkereste Craciun Andrei kulturtanácsost, akinél a bérleti feltételek részletei felől érdeklődtek. — Majd, amikor Craciun tanácsos a felvilágosítást megadta, Erdélyi még arra kérte, hogy jelölje ki a magyar színtársulat igazgatójának új iroda helyiségét, mert a régi irodába már a román társulat igazgatósága be is költözködött. A kulturtanácsos személyesen ment át a színházba és megmutatta, hol fog elhelyezkedni az új magyar színgazdát.

Erdélyi különben Craciun tanácsos előtt semmi olyan határozott nyilatkozatot nem tett, amelyből arra lehetett volna következtetni, hogy a most már részletesen ismertett feltételek mellett hajlandó a váradi színházat bérbe is venni.

Mint érdekes epizódot említjük meg, hogy Craciun tanácsosnak arra a kérdésére: mi történik akkor, ha Janovics veszi bérbe a váradi színházat? — Gróf László ezt mondotta:

— Akkor, mi megyünk Kolozsvárra!

* Felhívás a tanonctartó gazdákhöz. A rendőrprefektúra ezúton is figyelmezteti az összes iparosokat és kereskedőket, hogy tanoncaikat haladéktalanul irassák be a tanonciskolába, mert akik ennek a kötelezettségnek nem tennének eleget, azok ellen megindul az eljárás.

Atlantic: Páncélszoba titka!

**Nyakkendő a legszebb kivitelben,
legolcsóbb árban**

Nyakkendőáruház (Musikával szemben)

3865

Apolló
A legkittünőbb jazz-zenevel
saxofónnal és bendzsóval kíséri
a zenekar a

Herceg és kokott
Lucy Dorain és Willy Fritsch
főszereplőkkel

Apolló

* **Uj magyar rekordok.** Budapesti táviratozzák: A magyar Athletikai Szövetség intézőbizottsága tegnap esti ülésén hitelesítette Késmárky 1.94 magasugrási rekordját, Belloni 4 p. 05.2 mp-es 1500-as, Hóra FTC 32 p. 05.1 mp-es négy mértőföldes gyaloglási rekordját.

Érdemes meghallgatni az Apolló zenekarát!

* Megjavították a 400 méteres class rekordot. Genovából táviratozzák: Gargulio 49 mp-el javította meg 400 méteren az olasz rekordot.

Ha még nem látta, ma utoljára
nézze meg a
Hintáslány-t
a Heymanban

* **Felhívás a lótarló gazdákhöz.** A nagyváradi rendőrprefektúra táviratozzák, hogy azok, akiknek lovát besorozták és nyilvántartásba vették, nem tesznek eleget annak a kötelezettségüknek, hogy besorozott lovakat a gyakorlati előállítások. A besorozott lovak helyett egészen más, vak és sánta állatokat állítanak elő. A rendőrprefektúra az illetőket a jövőben átkísérteti a hadbírószághoz.

x „Láposy Zeneiskola” hegedű, zongora és zeneelméleti tanszakkal. Str. Simeon Stefan (Bethlen)-u. 20.

JÖN az idény első nagy francia filmje a
Párisi vaknő
2 rész, 12 felvonás
együtt lejátszva

x Kalapok őszi újdonságai legutányosabb árakban rakataimban láthatók. Legyen uridivat-üzlete.

x Nem kell Párisba utazni itt is láthat Original párisi miniatűr látványos színházat ok 1, 2, 3, 4-én a Kath. Körben. Jegyek a Hegedűs Hírlapirodában.

**LEGSZEBB
NŐI
KABÁTOK
ÉS RUHÁK
LEGOLCSÓBBAN
HEVESI**

**NŐI DIVAT
ARUHÁZBAN**

STR. NIC. JORGA

**Alapítatott:
1893**

REGGELI POSTA

HA A FALAK
BESZÉLNI TUDNÁNAK...

Igazán, nagyon sajnálom és ószintén fájjalom, hogy Udvardy Ignác és Mund Hugó ezuttal mélységesen csalódtak Nagyváradi közönségében. Eljöttek hozzánk, ahova ugye szívesen hazajöttek és bemutatták legújabb képeiket a műértő publikumnak, de ez a műértő publikum nem jelentkezett. Egyszerűen nem is vett tudomást róluk. Az erdélyi Firenze, Nagybánya jól ismert melankolikus lankái és jellegzetes tájképei egyáltalán nem vonzották a művészbarátokat és a két jönevű festő most a legszomorúbb tapasztalásokkal távozik el ebből a városból, ahonnan, ugylátszik már a művészet szeretete és megértése is végképen kiveszett.

Ugy hangzik ez, mint valami szomorú gyászbeszéd. Pedig kár nekrológiát írni, mielőtt az orvosok a halált konstataálnál. Mert a probléma most egészen másképp hangzik, mint azelőtt. Nagy kérdés, vajon a művészet halt-e meg, vagy a megértés?

Erre a nagyváradi falak felelhetnének, ha beszélni tudnának. Mert kétségtelen, hogy még három esztendővel ezelőtt is ez a város élte a melegét a festőművészeknek. Het-nyolc igen jeles művész élt nálunk, nemes versenyt folytattak egymással és a közönség lelkesen támogatta törekvéseiket.

Ez a konjunktúra 1920-tól 1923-ig tartott. Számtani pontossággal addig, amíg a gazdasági konjunktúra. Ez volt az az időszak, amikor hirtelen fellendüléssel gazdaságunk meg az emberek, egymás után vették ki a nagylakásokat olyanok, akik bizony gyermekkorukat nem magánvillákban töltötték el. Ezeket a lakásokat be kellett rendezni. A padlóra szőnyegek kellettek, a mennyezetre csillárak, a vitrinbe régiségek és a falakra képek. Minden kapható volt és semmi sem volt drága. Különösen az erdélyi művészek képei, amelyek után még a város sem kellett megfizetni. A nagybányai neompressionizmus nagyon népszerűvé vált. Ugye szívesen gyarilag állították elő a képeket, amelyeknek elkészítéséhez nem kellett rajztudás, hosszú és fáradságos tanulmányozás, művészettörténelem és különös művészeti kiképzés. Egy kis izléssel és egy kis színérzékkel máról-holnapra mindenki festővé válhatott és a nagyváradi falak hűséges és fogysztó közönsége voltak ennek a legújabb üzemeltetett festészetnek.

Közben azonban a nagyváradi falak meglettek. Egy tényrnyi hely sincs már rajtuk képek számára és megszűnt az a gazdasági konjunktúra, amely új, csupasz falakat teremthetett volna még. Ahogy ma nem jut eszébe senki nek három szoba berendezést venni, úgy nem is gondol senki sem arra, hogy képeit felfrissítse. Az új művészek számára nincs meg többé az érvényesülési lehetőség és a legszomorúbb az, hogy még változásban sem remélhetnek. Nem számíthatnak arra, hogy csak véget ér valaha a gazdasági krízis és a jó izlésű művelt közönség megint abban a helyzetben

lesz, hogy áldozhat a szépre és a jóra. Mert közben az a katasztrófa is történt, hogy az impresszionizmus túlélté magát. A világvárosokban már keresik az új formát, amely sok tekintetben viszsztatérés a régihez. A festészet,

mint üzemeltetett ipar, kiment a divatból. És helyébe lép a festészet, mint igazi művészet, amely hosszszas előtanulmányozást, igazi tehetséget, rendkívül fejlett intelligenciát követel, amelynek tradíciói évszázadok izléséből erednek.

Mindez természetesen nem vonatkozik Udvardy Ignácra és Mund Hugóra. Mert épen ők azok, akik elsőként lesznek az irányváltásban, mert minden kvalitásuk meg van arra, hogy az új művészetnek is apostolai legyenek.

Több órai sötétség, vízhiány és rémület
járt a tegnapi esti vihar nyomában

A villám rengeteg zavart csinált a villanytelep gépeiben és vezetékeiben
A vízvezeték „csodája”: a meleg víz...

Tegnap este valóságos itéletidő zuhant rá Nagyváradra. Már kora délután nyugat felől sötét és terhes felhők tornyosultak a horizonton, a meleg elviselhetetlenné vált és a levegő szinte foszforeszkált a telített villamosságától. Nyolc óra előtt néhány perccel aztán kitört egy olyan vihar, amilyenre a legregibb nagyváradiak is alig emlékeznek. Félelmetesen és valóságos kísérteties fényrel lobbantak ki a villámok, amelyek szakadatlanul követték egymást és ugye szívesen állandó világításban tartották az egész várost. A menydörgések egy folytonos és szakadatlan idegrázó dübörgésbe olvadtak össze.

Az emberek valóságos pánik vett erőt, amely csak fokozódott akkor, amikor a villamosmű is felmondotta a szolgálatot. A város több pontján, különösen az osztály városrészében a villám több helyen becsapott a transzformátorokba és pillanat alatt sötétség borult az egész városra. A járókelők az utcákra ijedten menekültek a kapuk alá, a kávéházakban csepertőkba verődött össze a nép, de a koromsötétségben és a szakadó záporban mezdulni sem lehetett.

Az üzemzavar egyes helyeken 10-15 percig, de legtöbb helyen a késő éjjeli órákig tartott. Voltak városrészek, ahol csak negyedtizenkettőkor gyulladtak ki ismét a villanylámpák, amikor a vihar már régen elült. A villamosok mindenütt megálltak és a vízvezeték is felmondta a szolgálatot. Később, amikor az üzemzavar megszűnt, az emberek legnagyobb csodálkozására, mint valami kísérteties jelenség, jó párpercig meleg víz folyt a csapokból, majd órákhosszat nem folyt semmi: víz nélkül volt a közönség.

A Nagyváradra rázúduló vihar, ugylátszik végeő nyulványa volt annak a depresszióknak, amely a nyugaton: Olaszországban, Svájcban és Ausztriában katasztrófális orkánokban és felhőszakadásokban tört ki.

Ma reggelre ismét zuhogó eső keletkezett, de vihar nélkül, a levegő is lehűlőben van.

Mit mond a villamosmű
helyettes igazgatója?

Egyébként a „Nagyváradi Estilap” munkatársa felkereste ma reggel Szenes Antal városi mérnököt, a villamosmű helyettes igazgatóját, aki a vihar által okozott zavarokról és károkról a következőket mondotta:

A tegnapi esti vihar legkomolyabb következménye az volt, hogy a villamosműre az volt, hogy a Str. Fabricelor (v. Gyár-Jutca és V. Lucaciu (Majom)-utca

sarkán lévő ugynevezett gömbtranszformátorba

a villám belesapott és azt borzalmas erővel teljesen szétrombolta.

Ennek a katasztrófának a következménye volt aztán az, hogy az egész villamos hálózat a gépházzal együtt olyan zárlatot kapott, hogy

teljes sötétség borult úgy a gépházra, mint a városra.

A villamosmű montőrei azonnal kiszálltak a darabokra zúzott transzformátorházhoz és ideiglenes kapcsolással — dícsőretére szolgál a villamosműnek: alig tíz perc alatt — sikerült a város villamosvilágítását szolgáltatását majdnem az egész vonalon helyreállítani. Csupán a villencei és magesztelepi periferiális részeket nem tudtuk azonnali villamosárammal ellátni, ama egyszerű oknál fogva, mert a légvezeték több helyen leszakadt és biztonsági szempontból ezeket a fővonal-vezetéseket azonnal ki kellett kapcsolni.

Az éjjeli órákban ezek a nehezebb javítások is befejezést nyertek, úgy, hogy ebben az időben az egész város területén helyreállt az áramszolgáltatás.

A szétrombolt transzformátorház megépítéséhez még a mai nap folyamán hozzáfogtunk.

Európában árvíz és vihar —
Ázsiában nagy meleg

Innsbruckból jelentik: A folytonos esőzés következtében az árvíz behatolt Innsbruck városába is. Eddig három áldozata van az áradásnak.

A legnagyobb pusztításokat Dél-Tirolban okozta a víz: eddig tizenegy halott van. — Brennergut egészen víz alatt áll és

a gyönyörű autótakon valóságos folyam hömpölyög.

Míg Európában ilyen katasztrófális elösziesedett az időjárás, azalatt

Szibériában abnormis meleg napok vannak.

Tomszkban tegnapi 25 fokot

— Az utóbbi évek legfélelmetesebb viharja

nem kímélte meg a vízüzemet sem.

bár szerencsére komoly veszedelem itt sem fenyegetett. Az történt csupán, hogy a vízmű, amely a villamosapás által tönkretett transzformátor állomáson keresztül kapta az áramot,

este 8-tól egyegyed 11-ig nem volt képes működésbe lépni.

Az, hogy egyes helyeken a vihar közben, a vízvezeték csapokon keresztül meleg víz folyt, nem valami természeti csoda, hanem természetes következménye volt a földben sűrűn megisméllódó elektromos kisüléseknek, amelyek egyes helyeken a földben lévő

fő- és oldal vízvezetékcsöveket fölmelegítették.

Igy folyt aztán egy rövid időn keresztül meleg víz a csapokból.

Egyszóval, — fejezte be nyilatkozatát Szenes mérnök, — aránylag igen szerencsésen estünk keresztül ezen az itéletidőn.

A városban több helyen lecsapott a villám.

A villám a város területén több helyen lecsapott, de szerencsére sehol sem okozott a rémületen kívül nagyobb károkat és sem a tüzoltóknak, sem pedig a mentőknek nem kellett kivonulniok.

mérték (Reámur szerint.) — Meleg idő jár Oroszországban is, így Moszkvában és Kievből 20 R. fok volt a hőmérséklet az ilyenkor szokásos 11 R. fok átlaggal szemben.

Heyman-szinkör

ma utoljára
5, 7 és 9 órákor

Hintaslány

HARRY LIETKE
200-ik jubiláris filmje
Ossi Osvaldával

Gyer-kerékpárok I-a
és a legjobb gyártmányu **kerékpárok** bámulatos olcsón kaphatók részlete is. Alkatrészek, javítások szakszerűen, olcsón

ELENA gépraktár és javítóműhely
H. Eisenberger Piața M. Viteazul 5.
3758 (Nagypiac-tér)

Gyermekhocsik
ernyők, gummizások, 3707
szakszerű javítások

Szőke Miklós gyermekhócsi
üzemében
Piața Unirii 16., Saguna (Kapucinus-u.) sarok

Darkekkéfe, falporoló, kefe-
seprő és mindennemű saját ké-
szítményű keféru legolcsóbban
beszerizhető STERN S. ENDRE
cégnél Oradea N. Jorga (Zöldfa)-
utca 10. Vízonteladóknek áren-
gedmény. 3540-3

Gramofonok lemez - újdonságok

kedvező fizetési felté-
lek mellett kaphatók a
Hegedüs Hirlapiroda
ujjonnan szervezett gramfon-
osztályában

Endlizést

olcsón és kifogástalanul elké-
szítve csakis I. Vulcan (Nagy
Sándor)-u. 11. ajtó 5. vállalkoz

Trodaszereket
olcsón csak
Sonnenfeldnél
vásárolhat

Őszi és téli
szezoni
divattalpok
érkeztek

a Hegedüs
Hirlapirodába

Costumes Manteaux	150 lei
Elite — — —	150 lei
L'Entant — — —	90 lei
Confection — — —	140 lei
Star — — —	160 lei
Confection Moderne	145 lei
La Parisienne —	100 lei
Juno — — —	130 lei
Astra — — —	90 lei
Revue Parisienne —	150 lei
Grande Revue —	150 lei
Saison Parisienne —	115 lei
Paris Confection —	135 lei

Vidékre utánvéteffel
vagy az összeg elő-
zetes befizetése effe-
nében szállítjuk

Sonnenfeld Adólf. nyomda r. t.

APRÓHIRDETÉSEK

Az Estilap „Apróhirdetés” oldala a kö-
zönség egymásközötti érintkezésének,
üzenetváltásának, adás-vevésének stb.
céljait szolgálja, éppen azért ezen a
helyen **egy szó — 4 lei**
állást keresők 2 lei

Az Estilap minden olvasója e lap hét
egymásután megjelent számainak felmu-
tatása mellett apróhirdetését

fele áron fizeti.

Az Estilap olvasói közül ugyancsak

fele árat fizetnek
a háziasszonyok

háztartásuk céljait szolgáló hirdete-
seikért,
a közalkalmazottak

LEVELEZÉS

KICSI Babym! Örömmel vet-
tem kézhez ma soraidat. Még ír-
ni fogok egyszer s addig is sok-
szer csókol hű L... 258

ZOLI és Mackó levele átve-
hető. 257

LAKÁS

TÖBB csinos egy ágyas butoro-
zot szoba, központban azonnali
világítás, kiszolgálással együtt, ha-
vi 1500 leiért kiadó. Bővebbet
„Metropol” szálloda portásánál.

ALKALMAZÁS

KALAPDISZITÓ, ki önál-
lóan is tud dolgozni, állást keres.
Cím a Hegedüs hirlapirodában. 207

FIX és jutalékra felvesz ügyrő-
köket részletfizetésre való adás-
ra, Rottenberg Márton cég, Jorga
Miklós (Zöldfa) utca 15. 180

ÜGYES leány 3 évi gyakorlat-
tal üzletbe, kiszolgálni vagy pénz-
tárhoz ajánlkozik. Cím Hegedüs
hirlapirodában. 249

PERFEKT szakácsné éves hizi-
onytárvánnyal azonnal felvétetik.
Schönberg, Cosbuc (Szalárdi) ut-
ca 7-a. 254

házi szükségleteik beszerzését vagy va-
lamely vagyontárgyuk értékesítését célzó
hirdetéseiknél,

a magántisztviselők

(egész a részvénytársasági cégvezetői
tisztviségig) házi szükségleteik és vagyon-
tárgyaik hirdetésénél,

**a kiskereskedők, kis-
iparosok**

minden irányu apróhirdetésnél
és végül

mindenki, aki állást
foglalkozást, munkát
keres.

HAZASPAR házimesteri állást
keres. Címét a kiadóba kér. 242

ADÁS-VÉTEL

ÖREG fa árnyékában jó meg-
pihenni, hegedüket, hangszereket
a régi, jó Simon cégnél legjobb
beszerezni. Ferdinánd király (Rákó-
czi) ut 22. Alapítva 1894. 3939-2

ISKOLA táskák, éviada táskák
a legnagyobb választékban és leg-
olcsóbb árakban Bőráruipari Rt.
lerakata, Ferdinánd király (Rákó-
czi) ut 5. 3742

PÉNZKÖLCSON

PÉNZKÖLCSONT nyújt kézi fe-
dezetre egyezer leitől kezdődőleg
Háztulajdonosok Bankja, Delav-
rancea (Ritoók Zsigmond)-utca 2.
3709

KÜLÖNFÉLÉK

KITÜNŐ háziakat kapható ok-
tóber 1-től Strandard étterem bér-
lőnél, Vlahuta (Szent János) utca
70. kapuval szemben. 256

ÜZLETHELYISÉGET csakis a
centrumban Vulcan József (Nagy
Sándor), Rimanóczy vagy Károly
herceg (Szilágyi Dezső) utca leg-
elején nagy, szép helyiséget keres-
sek. Címét a Hegedüs hirlapiro-
dába leadni kérek. 175

Herbst óra és ékszer- áruházban

Tulhalmozott raktár és rossz
üzletemet miatt rendkívül
olcsó árakkal árusítok. Tessék
a kirakati árakat megfigyeln!

Herbst ékszeráruhaza

Piața Regina Maria Nr. 1. 3073-2
(Bémer-tér)

JÖJJÖN az üzletembe és te,
gyen egy próbát bevásárlásra,
ahol meggyőződhetik előnyös fel-
tételimeiről és kiszolgálásomról.
Női kabátok a legújabb divat sze-
rint, férfi és női szövetek, vász-
naks, siffonok, batisztok, damasz-
tok, cöpperek és minden divat
dolgok, heti vagy havi lefizetésre.
Rottenberg Márton cégnél, Jorga
Miklós (Zöldfa) utca 15. 179

Mikor utazik?

idejében készítse elő utlevelét,
vizumait, vasutjegyeit. Mindenki
gyorsan, pontosan gondoskodik
a Hegedüs Hirlapiroda. Tel. 458

Utleveleket vizumokat

pontosan, gyorsan elintézi a

Hegedüs Hirlapiroda

Telefon: 458

Vizumárak

a legújabb rendelkezés foly-
tán a következők:

Magyar vizum ..	660 lei
Cseh ..	600 lei
Osztrák ..	620 lei
Jugoszláv ..	950 lei
Francia vizum ..	660 lei
Olasz vizum ..	680 lei

* Bármilyen kottát keres,
Hegedüs hirlapiroda zenemű-
osztályában megkaphatja.

Pesti kottaujdonságok SZEPTEMBER-OKTÓBER

Százas bankó' nesze cigány
Pünkösdi rózsaszál. Tango
Agyó babám! Tango
Juj de nagy a szerelem. Orosz tangó.
Maga se más, mint én. Tango
Akár a mamája. Bluez.
Anyukám, ne mondd, hogy apukám
Eljön ugye ma még. Tango

Egy csók nem nagy dolog ám. Blues.
Fog maga még én utánam sirni. Tango
Körösi lány. Tango
Mért kerülsz el engem. Tango
Olga, édes Olga. Charleston
Ugyanaz a ruha legyen magán. Tango
Katóka, ha belekóstolna. Charleston
Eljön még talán. Blues

Nádor Kálmán zeneműkiadó
Budapest

Harmos László és Társa
zeneműkiadók Budapest

kiadásai

Kaphatók és vidékre azonnal szállítja a
Hegedüs Hirlapiroda zeneműosztálya Oradea